

Landerij De Park

Laat je verrassen in het groen!

ANBI BELEIDSPLAN 2024

1. Inleiding

Landerij De Park draait al een tiental jaren op volle toeren. Een goed moment om ook weer naar de volgende tien jaar te kijken

2. Korte historie

Het begon allemaal in 2008 met de toenmalig gedeputeerde van de provincie Gelderland. Bij de start van de plannen van Park Lingezege deed deze een oproep aan de bevolking om met ideeën te komen voor maatschappelijke en natuur gerelateerde projecten waardoor het landschapspark tot leven zou komen. Een groep van betrokken inwoners van Overbetuwe vatte het plan op om een project te starten op het gebied van natuur en milieu, cultuur en zorg. Uit dit initiatief is vervolgens Stichting Boerderij Lingezege ontstaan. De stichting is opgericht op 4 juni 2008 met het doel om zonder winst oogmerk in Park Lingezege een centrum voor natuur en zorg te realiseren.

Op 1 oktober 2014 was het zover. Na een traject van ruim 6 jaar en met behulp van de inzet van talloze vrijwilligers heeft het bestuur en een team van volhardende trekkers het idee van de stichting weten om te zetten in een concreet plan van aanpak en de voorwaarden gerealiseerd waardoor het plan ook daadwerkelijk ten uitvoer kon worden gebracht. De basis financiering was rond, de akte voor de erfpacht getekend, de opstallen overgedragen, de vergunningen verleend, de contracten met de toekomstige huurders gesloten en het ontwerp was gereed. De vrijwilligers en de aannemer konden aan de slag met de basis infrastructuur. In nog geen jaar werd niet alleen het hoofdgebouw gerealiseerd, ook de definitieve naam en positionering werden gelanceerd en er werden nieuwe fondsen aangeboord om de afbouw en inrichting te kunnen financieren. In het najaar van 2015 was de officiële opening van Landerij De Park een feit.

De ambities zijn 10 jaar geleden ontstaan vanuit een burgerinitiatief. Vanaf die tijd werken vrijwilligers aan de ontwikkeling, realisatie en uitbreiding van het centrum, eerst als Stichting Boerderij Lingezege (initiatiefnemer), nu als Landerij De Park. Vanaf die tijd heeft het bestuur zich, in wisselende samenstelling, ingezet voor het uitwerken van de plannen, het regelen van de financiering en het betrekken van vrijwilligers en partners. Samen met de partners en vrijwilligers maken wij Landerij De Park tot een waardevolle voorziening in onze eigen leefomgeving.

3. Ligging

Tussen Arnhem en Nijmegen is een landschapspark ontwikkeld waar ruim 160.000 omwonenden hun dagelijkse ommetjes of een fietstocht kunnen maken. Met een omvang van 1.700 hectare is het park een van de grootste ontwikkelde natuurgebieden van Europa. Deelgebied De Park bevindt zich in het noordelijke gedeelte van Park Lingezege en vormt een groene buffer tussen de snel verstedelijkende gemeenten Overbetuwe en Arnhem Schuytgraaf. Het deelgebied lijkt het meest op een stadspark. Een mozaïek van lanen, stukken bos en open gedeeltes, doorsneden door paden, biedt volop mogelijkheden tot recreëren. Ook zijn er een golfbaan en groot evenemententerrein in gelegen.

Op de Park 12, midden in deelgebied de Park, ligt Landerij De Park. De straat en het centrum danken hun naam aan Kasteel de Park dat vroeger vlakbij deze locatie lag. De oude oprijlaan van het kasteel is nu een fraaie notenlaan. Landerij De Park ligt op het grondgebied van de Gemeente Overbetuwe, maar ligt even ver van Elst als van Arnhem Schuytgraaf. Landerij De Park is goed bereikbaar per auto en via veilige fietspaden en ligt aan de fiets en wandelroute het Romeinse Lint. De activiteiten op en van Landerij de Park leveren een welkome bijdrage aan zowel de leefbaarheid van Overbetuwe als Arnhem Schuytgraaf.

Met ruim 22.000 inwoners is Elst de grootste woonkern van de Gemeente Overbetuwe die in totaal 46.658 inwoners telt. In de Gemeente Overbetuwe zijn in totaal 22 lagere scholen. Schuytgraaf ligt aan de Zuidwestkant van Arnhem. De wijk telt ca 5500 huishoudens en 15.000 inwoners. Het gaat veelal om jonge gezinnen met kinderen (huishoudgrootte 2,8, percentage tot 14 jaar 31%) en relatief welvarende inwoners. De wijk is geïsoleerd gelegen tussen de Rijn, het spoor en Park Lingezen.

4. Landerij De Park

Landerij De Park omvat ca 5 hectare met onder meer een kinderboerderij en een grote natuurspeelplaats. Verder vind je er een moestuin, kas, bijenstal, struinpad, vuurplaats en een labyrint. Er zijn regelmatig leuke activiteiten en een paar keer per jaar wordt er een groot evenement georganiseerd. Ook horeca is op het terrein aanwezig: bij restaurant DROOM! De Landerij kun je terecht voor een drankje of lekkere lunch.

Landerij De Park is een centrum voor natuurbeleving, waar je op een verrassende manier met de natuur in aanraking komt. Een plek waar je buiten kunt spelen, ontdekken, genieten en ontspannen.

Op Landerij De Park leren kinderen samen met hun vriendjes, ouders en grootouders spelenderwijs hun eigen natuur kennen. Fietzers, wandelaars en sportievelingen vinden op Landerij De Park een heerlijke pleisterplaats om uit te rusten en te genieten. Voor milieu en natuurorganisaties en betrokken natuurgenieters is Landerij de Park een vanzelfsprekende ontmoetingsplaats. Het is een plek waar mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en vrijwilligers een betekenisvolle dagbesteding vinden en mbo-leerlingen een mooie leer- en ervaringsplaats hebben.

5. Missie “Zorg voor je eigen natuur”

Het motto van Landerij De Park. En dan gaat het om meer dan alleen ‘groen’. In het motto zit zowel aandacht en zorg voor de natuur als voor de mens besloten. ‘Zorg voor je eigen natuur’ is wat we kinderen en volwassene willen meegeven. Bewust worden van de natuur om je heen -in de breedste zin van het woord- leidt tot meer respect en waardering voor de natuur, voor elkaar en tot meer bereidheid om actief bij te dragen aan een duurzame leefomgeving en respectvolle samenleving.

6. Aanpak

In alles wat we doen laten we vier begrippen terugkomen. Ze vormen de kern van onze aanpak:

- **Organisch:** Ontstaat vanzelf uit het vorige, evolueert, reageert op de omgeving, beweegt mee, ademt mee, in samenhang;
- **Ervaren:** Aandacht, meemaken, er zijn, spelend leren, ontdekken, verwonderen, zintuigen prikkelen = voelen, proeven, ruiken, horen en zien;
- **1+1=3=Synergie:** Samen beter dan alleen, iedereen mag meedoen, laagdrempelig, iedereen mag er zijn, informeel, gastvrij, verbonden;
- **Onaangeharkt:** Het is letterlijk en figuurlijk een beetje ‘onaangeharkt’ bij Landerij de Park, natuurlijk, speels, verrassend, geen rechte paden, net even anders, gezellige boel.

7. De partners achter het initiatief

Landerij De Park is een initiatief van Stichting Boerderij Lingezege (SBL) en krijgt gestalte door de samenwerking van verschillende partners, die ieder op het terrein actief zijn. Hun gezamenlijk motto is 'zorg voor je eigen natuur' en samen zorgen zij voor 'de meest verrassende middag in het groen'.

De partners hebben zich langjarig aan het initiatief verbonden en gaan daarbij uit van 1+1 = 3:

- **Stichting Boerderij Lingezege (SBL)** is als eigenaar en exploitant van het vastgoed en de terreinen verantwoordelijk voor het beheer en groot onderhoud van het centrum. Daarnaast is SBL verantwoordelijk voor het bewaken van de formule en algemene communicatie en PR. SBL spant zich in om samenwerking te stimuleren om op die wijze synergie met haar partners creëren.
- **Centrum voor natuurbeleving** is de werkorganisatie van Stichting Boerderij Lingezege die invulling geeft aan het facilitair beheer, de coördinatie van de vrijwilligers en de ‘overall’ activiteitenplanning van Landerij De Park
- Landerij De Park is samen met 't Pakhuis in Hemmen de uitvalsbasis voor **Stichting NME Overbetuwe**. Natuur- en milieueducatie(NME) is leren over de natuur en in de natuur. Vrijwilligers van Stichting Boerderij Lingezege en NME Overbetuwe helpen Landerij De Park bij het vormgeven van natuurbeleving en milieueducatie.
- **Driestroom** zorgt voor invulling van dagbesteding en werkplekken voor mensen met een beperking en mensen die via participatiebanen vrijwilligerswerk doen. Driestroom is verantwoordelijk voor de exploitatie van de horecavoorziening DROOM De Landerij en de ambachtelijke bakkerij.
- **De Kikkerkoning** verzorgt voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar buitenschoolse opvang op Landerij De Park die is gericht op natuur en buitenspelen: BSO De Landerij. Zij levert

bovendien een creatieve en professionele bijdrage om Landerij De Park aantrekkelijk en veilig te maken voor kinderen.

- **Dienstverlening in het Groen** is een erkend leerbedrijf voor mensen met een arbeidsbeperking. Samen met de Driestroom levert zij een groenploeg die het tuin- en groenonderhoud en het landschapsbeheer verzorgt op Landerij De Park en in Park Lingezege.
- **Kindergroen BUITENpraktijk** is een praktijk voor (jongeren) coaching, kindtherapie en opvoedondersteuning. In de coaching staat het kind en zijn/ haar klacht centraal. Met coaching of integratieve therapie wordt de eigen kracht van het kind versterkt.

Ook de partners zorgen voor activiteiten op het terrein: je treft er kinderen van BSO De Landerij, schoolkinderen via NME Overbetuwe, studenten en stagiaires via Helicon, kinderen in de therapietuin van Kindergroen BUITENpraktijk of medewerkers van Dienstverlening in 't Groen. Medewerkers van Driestroom doen de bediening in De Landerij, bakken appeltaarten en maken streekproducten.

8. Ons doel: Laat je verrassen in het groen!

Landerij De Park Centrum voor natuurbeleving waar mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, leerlingen die een opleiding volgen in de groensector en vrijwilligers uit de omgeving, gezamenlijk ervoor zorgen dat iedereen spelenderwijs de eigen natuur kunnen ontdekken, beleven en leren kennen. Wandelaars, fietsers, families met kinderen, vriendengroepen, jongelui, kortom iedereen is welkom. Ons motto- zorg voor je eigen natuur - gecombineerd met de wijze waarop wij de dingen doen maakt Landerij De Park zo uniek. Het is een plek waar je kunt spelen, leren en werken en waar mensen die zelf extra aandacht behoeven, zorgen voor anderen. Dat alles midden in de Betuwse natuur van Park Lingezege

9. Kerntaken Stichting Boerderij Lingezege

Stichting Boerderij Lingezege *werkt* aan de ontwikkeling van natuurbeleving en de eigen natuur. Daartoe programmeren we met de vrijwilligers, partners en andere organisaties activiteiten die daaraan bijdragen.

Stichting Boerderij Lingezege is initiatiefnemer, eigenaar en exploitant van Landerij De Park en richt zich op de volgende kerntaken

- Verhuren van ruimte en faciliteiten aan partners
- Beheren van terrein, gebouwen en faciliteiten
- Aanbieden van speel- & leermogelijkheden in de natuur
- Aanbieden van ontmoetingsplaats met bijbehorende faciliteiten, horeca, toiletten
- Organiseren van educatie en beleving

10. Businesscase

SBL heeft vanaf het begin het standpunt ingenomen dat de exploitatiebegroting van Landerij De Park sluitend moet zijn. Dit was ook een voorwaarde voor de bijdrage van De Europese Unie, de Provincie Gelderland en de Gemeente Overbetuwe en andere geldverstrekkers zoals Koninklijk Nederlandse Heidemaatschappij en de Rabobank Oost Betuwe.

De financiële exploitatie draait op huurinkomsten en conceptbijdrages van de partners die hun activiteit gevestigd hebben op Landerij De Park. Met de inzet van vrijwilligers worden de kosten van exploitatie laag gehouden en de nodige activiteiten georganiseerd. De inbreng van partners en vrijwilligers gezamenlijk zorgen voor een sluitende exploitatie en voor de realisatie en instandhouding van Landerij De Park. In ruil hiervoor maken zij gebruik van de aangeboden faciliteiten zoals dagbesteding- en leer-/werkplekken. De dagelijkse toegang voor bezoekers is gratis en daarnaast organiseert SBL een activiteitenprogramma tegen betaling. Bezoekers kunnen, incidenteel dan wel jaarlijks, geld doneren en Landerij De Park doet mee aan acties als Overbetuwe Doet

11. Risicoprofiel

Landerij De Park zorgt voor een verantwoorde exploitatie en gaat geen verplichtingen aan waarvoor geen financiële dekking geregeld is. Het rendement uit de exploitatie is voldoende om bij ongewijzigde omstandigheden de aangegane financiële verplichtingen met banken en crowdfunders te voldoen. De overeenkomsten met de business partners hebben een looptijd van 10 jaar en vormen de basis van een gezonde exploitatie. De terreinen zijn door de gemeente Overbetuwe verworven en tegen een symbolisch bedrag van een euro in erfpacht met opstalrecht uitgegeven aan SBL. De erfpacht overeenkomst heeft een looptijd van 30 jaar en loopt tot 2 oktober 2044.

12. Huidige stand van zaken

Sinds de opening van Landerij De Park heeft het centrum voor natuurbeleving een onstuimige groei doorgemaakt. Het afgelopen jaar heeft LDP ruim 75.000 bezoekers getrokken. Daarmee heeft ze ruimschoots bewezen aan een maatschappelijke behoefte te voldoen. De groei is zelfs royaal meer dan oorspronkelijk voorzien en bij ongewijzigd beleid dreigt het initiatief aan zijn succes ten onder te gaan.

LDP is binnen korte tijd uitgroeid tot een begrip in de regio en is in trek bij (groot-) ouders met (klein-)kinderen, wandelaars, fietsers en natuurgenieters, scholen en kinderopvang organisaties en milieu en natuurorganisaties. Daartegenover staat dat LDP op het gebied van beheer, infrastructuur & faciliteiten en programmering haar plafond dreigt te bereiken.

- Faciliteiten zijn nog niet helemaal op orde en tegenvallers zijn niet voorzien in de begroting. Bovendien hebben ze een beperkte capaciteit.
- Het dagelijkse beheer is een grote opgave en de structuur van de organisatie moet versterkt worden met een beheerder en programma/communicatie coördinator.
- De vrijwilligerspoel is aanzienlijk, voldoet voor de instandhouding van de bestaande programmering maar is tegelijkertijd onvoldoende om invulling te geven aan de geambieerde educatieve programmering.
- De partners groeien sneller dan verwacht en hebben behoefte aan extra ruimte en capaciteitsuitbreiding. De samenhang tussen de partners en de activiteiten van vrijwilligers verdient bovendien extra aandacht

De huidige exploitatie is positief maar voorziet niet in de extra kosten die gepaard gaan met structuurversterking van de organisatie, uitbreiding van de faciliteiten en majeure tegenvallers in de basis infrastructuur. Hiertoe zullen op structurele basis extra middelen gegenereerd moeten worden. Bij ongewijzigd beleid dreigt het initiatief aan zijn succes ten onder te gaan!

13. Ambitie

- LANDERIJ DE PARK is een centrum voor natuurbeleving waar kinderen spelenderwijs kennis kunnen maken met de natuur en waar het ook voor de ouders goed toeven is. Er zijn verrassende speelgelegenheden, alle faciliteiten zijn goed op orde, de horeca is op de doelgroep afgestemd en er is regelmatig wat te beleven voor gezinnen met jonge kinderen.

- LDP groeit uit tot het ontmoetingscentrum voor natuur, milieu en duurzaamheidsorganisatie waar tal van bijeenkomsten, workshops en cursussen worden georganiseerd voor jong en oud. Bedrijven en verenigingen kunnen er vergaderen in een unieke omgeving. Het is zowel een centrum voor natuurbeleving voor kinderen als de centrale plek waar natuur, milieu en duurzaamheid verenigingen en stichtingen elkaar treffen.

- LDP is uitgegroeid tot het bruispunt van Park Lingezege. Er is een bezoekerscentrum waar allerlei informatie, achtergronden en kaarten te vinden is over het Park en het is uiteraard het vertrek- en eindpunt van wandel, hardloop, ruiters- en fietsroutes.

14. Gemeenschappelijke belangen LDP - gemeente Overbetuwe

De gemeente Overbetuwe heeft vergevorderde plannen om als 'grondgebonden gemeente' eigenaar te worden van de gronden binnen de basisuitrusting van Park Lingezege, gelegen binnen het grondgebied Overbetuwe. Dit betreft ook de percelen die Landerij De Park in pacht en in bruikleen heeft en waarop het grootste gedeelte van onze activiteiten plaatsvindt. Daarmee hebben wij op het gebied van het fysieke en sociale beheer een gezamenlijk belang met de gemeente Overbetuwe. Daarbij valt op dat de ontwikkeling van Park Lingezege en van Landerij De Park opvallend veel overeenkomsten vertonen. Voor beiden breekt een nieuwe fase aan waarbij het accent verschuift van ontwikkelen en bouwen naar beheren, exploiteren en beleven. Al met al vormt dit voldoende aanleiding om de mogelijkheden voor samenwerking in kaart te brengen en uit te werken. Op meerdere terreinen kan er gezamenlijke winst geboekt worden:

- Beheer en onderhoud: LDP verzorgt het fysieke beheer van de te verkrijgen gronden en van het terrein dat wij van de gemeente pachten en in bruikleen hebben. Hierin ligt in de toekomst een gezamenlijk belang met de gemeente, ook kijkend naar het evenemententerrein grenzend aan "ons" perceel. Dienstverlening in het groen is betrokken bij het onderhoud van Park Lingezege.
- Landerij De Park levert een belangrijke bijdrage aan de maatschappelijke veerkracht van de regio en speelt een belangrijke rol in het sociaal beheer van Park Lingezege. Hierbij kan worden gedacht aan activiteiten en evenementen alsmede communicatie, marketing en branding met betrekking tot Park Lingezege.

- Beide organisaties promoten zowel het park als de landerij en versturen o.a. nieuwsbrieven.
  - Landerij De Park neemt de organisatie van evenementen op LDP voor haar rekening en gezamenlijk zijn daar meer activiteiten uit te halen.
  - Voor veel inwoners van Elst en omstreken is Landerij de Park synoniem aan Park Lingezege en vormt het centrum voor natuurbeleving het bruisend hart van het park waar veel activiteiten van start gaan.
- Huisvesting: LDP heeft ruimte te kort en de parkorganisatie vergadert regelmatig in de Landerij. Door functies samen te voegen en efficiënter gebruik te van de beschikbare ruimte ontstaan er nieuwe mogelijkheden voor andere functies
- Landerij De Park maakt kinderen en inwoners uit de regio bewust van de natuur om hen heen, levert een bijdrage aan de mogelijkheden voor vrijetijd besteding en biedt veel vrijwilligers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle dagbesteding. Het werk in Landerij De Park is echter nooit gedaan en wij kunnen altijd wel wat handjes gebruiken. In termen van arbeidsvoorziening kan LDP wellicht een rol spelen en kunnen in het kader van social return professionals vanuit overheidsorganisaties en bedrijven gedetacheerd worden.

15. Succesbepalende factoren en risico's

Het versterken van de basisorganisatie door het aanstellen van een beheerder en programma/communicatie coördinator is een bepalende succesfactor. Dit kan tegelijk een risico zijn als we hier geen structurele oplossing voor vinden. Daarnaast is het van belang dat de vrijwilligerspool wordt uitgebreid om de plannen waar te kunnen maken. Andere succesfactoren zijn dat de Gemeente Overbetuwe, de parkorganisatie en de gebruikersraad bereid worden gevonden om samen te werken en helpen om de plannen waar te maken. Tot slot zullen de plannen moeten kunnen rekenen op draagvlak bij achterban, vrijwilligers en partners. Het concept sluit aan bij de doelgroep, er is een markt zijn, en de plannen zijn gebaseerd zijn op reële en gezonde business cases.